

Előfizetési árak:

Egész évre . 20 kor. — fill.
Félévre . . 10 > — >
Negyedévre . 5 > — >
Egy óra . . 1 > 70 >
Egyes szám ára 8 fillér

Kiadóhivatal:

Mária-utca 1. sz.
hol az előfizetések és a hir-
petések elfogadtnak.

Szerkesztői iroda:

Mária-utca 1. sz.
első emelet,
hová a lap szellemi részét
illető minden közlemény in-
tézendő.

Kéziratot

vissza nem adunk.

PÉCSI FIGYELŐ

POLITIKAI NAPILAP.

Iparpártolás hazafiságból.

Pécs, 1901. december 2.

Minden állam nemzeti termelésének legfőbb biztosítékát, megfelelő vámvédelemben keresi és találja meg, csak a magyar állam intéző körei hangoztatják, hogy mi erre nem szorultunk rá, mert ki lehet fejleszteni és meglehet védeni a hazai ipart az ország határait elzáró vámsorompók nélkül is, csak állítson a magyar társadalom az ország minden házának küszöbére vámsorompót a külföldi ipar cikkei ellen.

Ez a hangzatos frázis azonban nem való egyéb, mint leplezésére annak a bűnös mulasztásnak, a melyet kormányunk elkövet akkor, mikor a nemzeti iparfejlesztésnek leghathatósabb minden más állam által igénybe vett eszközét, az önálló és idegen termékek veszedelmes versenyét ellensúlyozó vámvédelmet nem alkalmazza. Tudja, hogy e nélkül minden igyekezet csak haszontalan vergődés, a melylyel a kitűzött célt, az egyoldalú mezőgazdasági termelésből való kiemelkedést és erőteljes hazai ipar megteremtését elérni nem fogjuk soha, de ezért az előre látott eredménytelenségért a társadalomra igyekszik áthárítani a felelősséget, mikor azt mondja, hogy iparunk felvirágoztatása tisztán a fogyasztó közönség hazafiságától függ.

Nos hát azt hisszük, hogy más nemzetekben is megvan az a józan hazafiság, amely már a nemzeti vagyonosodás előmozdítása indokából is előtérbe helyezi a hazai ipar támogatását, mégis azok az egységes, hatalmas nemzetek nem tartják elegendőnek iparuknak hazafias házi vámsorompókkal való védelmét, hanem az idegen termékek beözönlésének már az állam határain alkalmazott vámvonalakkal állják útjait s olyan vámtételeket alkalmaznak rájuk, a melyek elenyésztetik a kedvezőbb termelési viszonyok között levő külföldi termelésnek a belföldi termékekkel való versenyben mutatkozó előnyeit.

Ha ennek szüksége fenforog az egy nyelvű s a közös nemzeti eszme által áthatott nagy nemzeteknél, mennyivel nagyobb mértékben szorult arra rá a magyar állam, a melynek annyi az ellensége a saját határain belül is. Mikor arról van

szó, hogy a nemzet befolyása a saját ügyeinek intézése körül függetlenné tétesék minden nyomás alól; mikor a „szabadelvű” pártot az ellenzék a választási törvénynek igazán szabadelvű irányban való reformálására ösztökéli és a választási jog gyökeres kiterjesztését s a községenkinti titkos szavazás behozatalát sürgeti: akkor mindjárt a nemzetiségi veszedelemmel állnak elő s a követelt reformokat a sötétbe való ugrásnak nevezik, a mely az egységes nemzeti eszme hiányában magát az államegységet veszélyezteti.

De a mikor állami védelmet követlünk a külön vámterület berendezésével a magyar iparnak, akkor azt a föladatot a nemzet hazafiságára háritják. Akkor nincsen semmi aggályuk az idegen nemzetiségű elemek ellenséges törekvései miatt és föltételezik, hogy a tót, oláh, német, szász, szerb, horvát társadalom éppoly hazafias köteletségének ismeri a magyar ipar támogatását, mint a tőzgyökeres magyarság.

Pedig hogy még a magyarság is milyen kevéssé teljesíti ezt a köteletséget, annak szomorú példáit látjuk naponta s bizonyítja a belügyminiszternek az a legújabb körrendelete is, mely ismét — Isten tudja hányadszor már — a lelkére köti a törvényhatóságoknak, hogy ne mellőzzék a hazai ipart, hanem ennek egyenlő ár és minőség mellett mindig előnyt adjanak.

Erre a rendeletre a miniszternek az a tapasztalata adott alkalmat, hogy a törvényhatóságok vízvezetéki és gázberendezéseinek még egyenlő minőségű és áru ajánlatoknál is mellőzték a hazai ipart és külföldről hozatták a szükséges anyagot, noha Magyarországon tíz gyár és több ipartelep van, a mely az ilyen cikkekben a külfölddel mindig fölveheti a versenyt.

Pedig azok a törvényhatóságok, a melyeknél a miniszter ezt a szomorú tapasztalatot tette, tiszta magyar törvényhatóságok voltak. Képzeltető, tehát, hogy a magánosok, akikre a miniszter nem gyakorolhatja azt a nyomást, mint a köztörvényhatóságokra, mennyire vannak áthatva a hazai ipar támogatásának kötelessége által.

A nem magyar közönség pedig a nemzetiségi vidékeken pedig egyenesen tüntet a magyar ipar ellen. Így a „Magyarország” tegnapi számában írja valaki Kolozsvárról, hogy egy felvidéki nyakendógyáros Erdélyben járván nagyon csinos mintagyűjteményével, dacára annak, hogy áruai nemcsak a kivitelben versenyképesek, de árban is 10—15 százalékkal olcsóbbak az osztrák áruknál, a szász és oláh kereskedőknél határozott visszautasításra talált, csak azért, mert magyar s volt olyan szász kereskedő is, a ki egyenesen kijelentette, hogy „elvé a magyar ipart mellőzni.” Csak egy oláh kereskedő rendelt nála egy csekély mennyiséget, de ez is kikötötte, hogy a küldendő árun ne legyen rajta a magyar cég, se pedig a „Magyar ipar” jelzés.

Tessék aztán ilyen körülmények között magyar ipart fejleszteni a közönség hazafiságára való appellálással! Itt nem segít más, mint önálló vámterületet rendezni be s azon a külföldi, tehát az osztrák iparcikkekre is olyan vámtételeket életbe léptetni, hogy a magyar ipar iparcikkeit a közönség ne hazafiságból, hanem a saját gazdasági szempontjából fogyasztsa.

A ki pedig annyira ellensége a magyar államnak, hogy gazdasági megizmosodását még azzal is akadályozni iparkodik, hogy a saját fogyasztási szükségleteit még a berendezendő magyar vámterületen is külföldről szerzi be, az legalább gazdagítsa az általa gyűlölt magyar államot a szedendő vámdijakkal, a melyek most ugyis a közös kasszába folynak, noha legnagyobbbrészt magyar fogyasztók fizetik.

A terecsenyi gyilkossághoz.

— Saját tudósítónktól. —

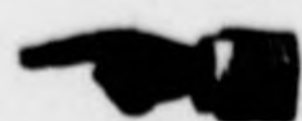
Pécs, 1901. dec. 2.

Lapunk egyik közelmúlt számában bő tudósítást közöltünk a terecsenyi állomás kiadó-órának meggyilkoltatásáról. Tudósítónk az eddig megejtett vizsgálat és nyomozásról most a következőket írja:

Dacára a legszorgosabb vizsgálatnak, dacára, hogy három csendőr órs: a szigetvári, nagyhársági és gálosfai a gyilkos kutatásával van elfoglalva, ez még mindig élvezi az arany szabadságot.

**LEGNAGYOBB és
LEGOICSOBB
BUTOR-RAKTÁR
PÉCSETT,**

Siklósi-országut 44. sz. a., a Mátyás Király átelében.

 Külön kárpitos műhely.

Nagy választék, mindennemű *fa, vas* és *kárpitozott butorokban* a **leg-egyszerűbbtől a legfinomabb** kivitelben.

Ismételadóknak, vendéglősöknek és nagyobb berendezéseknél, egyeseknek is

10% árengedmény.

FRIEDMANN KÁROLY.

As eset oly rejtélyes, a gyilkosok oly előrelátók voltak, hogy alig van út a melyen a nyomozás haladhatna.

Leginkább nehezíti a vizsgálatot az a körülmény, hogy a családtagok állításaiban nem konzekvensek. — A meggyilkolt *Medve* tudvalevőleg gyilkosától ki lett hivatva. A szobában voltak, kezdetben azt állították, hogy a hívó hang egy szomszédos erdőör hangjához igen hasonlított, később pedig kijelentették, miszerint nem emlékeznek női hang volt-e az, melynek hívására a meggyilkolt kiment, vagy egy férfié.

A gyanuba jött *Tóth Imre* Csongrád-megyei lakos az ottani csendőrség értesítése szerint hitelesen igazolta, hogy a kritikus időben otthon, lakásában tartózkodott. A gyilkos tehát ő nem lehetett.

A vizsgálat más utra tért tehát s a vidék szép számban levő vadászok közt keresi a tettest, mivel *Medvét* ezek állítólag megfenyítették volna.

Említettük, hogy *Terecseny-pusztá* állomása egy fenyves közepén van. Ebben az erdőcskében este-este puskaropogás hallatszott és *Medve* attól tartott, hogy e lövések hangját az uradalmi hivatalnokok meghallják és őt gyanúsítják orvvadászattal. — Feljelenéssel fenyegette tehát a *Nimródokat* s jöllehet, ettől való félelmük adta a gyilkoló fegyvert kezükbe. — Tegnap a csendőrség összefogdosott egy egész csomó vadászt, azokat úgy a községi bírósághoz, mint a tett színhelyére is kísérték, ezeknek azonban kivétel nélkül sikerült alibijüket bebizonyítani.

Kiterjed a vizsgálat egy más részre is, és ez a legérdekesebb. Ugyancsak sajnos volna, ha az a gyanu beigazolást nyerne, a mely a nép száján kering. És ez nem más, minthogy a szerencsétlen embert saját fia gyilkolta meg.

Istenem! Hát lehetséges az, hogy annyira elvetemült gonosz emberek létezzenek, lehetséges, hogy annyira süllyedt az emberiség hogy az apára saját gyermeke, véreből való vére, kit atyai gondoskodással, véres verejtékével nevelt nagygyá, hogy ez emeljen reá fegyvert és kivégezze a világból? Tehát ennyire jutottunk már? Nem biztos már a szülő élete még a saját gyermekével szemben sem? Azt magyarázza az ötödik parancsolat, hogy: »Tiszteljé atyádat s anyádat?« Nem! Ez lehetetlen! Ennyire még sem jutottunk. Még nem vetkőztünk ki teljesen az emberiségből, még nem költöztünk belénk ennyire a *Démon* s lehetetlen, hogy egy 19

éves fiu annyira megfélemedkezzen magáról, Istenről és az emberiségről, hogy atyját megölje, csupán néhány feddő szó miatt golyót röpítsen abba az agyba, mely mindig arról gondoskodott, hogy gyermekeinek jövőt, gond nélkül megélhetést biztosítson? Nem, nem, ez nem lehet! S bár valljanak ellene a véletlen bizonyítékok, mégis alig lehetséges ez!

S mi bárhogy kételkedhetünk is e váddal szemben, a nép ajkán elterjedt s mindenütt hitre talál azért, mert köztudomásu, hogy *Medve*, fiával ellenséges viszonyban volt, mivel vásott, rakoncátlan volt mindig s hajlamot mutatott a gonoszra. Ide magyarázzák azt is, hogy a visszamaradt családtagok, a kiknek jöllehet tudomásuk van erről, állításukban nem álhathatosak s a temetést követő napon már elárverezték a boldogtalan ember holmiját s ezután azonnal elköltöztek *Terecseny állomásra*. Az ismerősöknek azonnal feltűnt volt a 19 éves *Pali* fiu nyugodtsága, ki mindig a fájdalom legcsekélyebb jelei nélkül mondta el a gyilkosság részleteit. Feltűnt továbbá az is, hogy az említett fiu Budapesten lakó fivérének nem a halál valódi okát, hanem öngyilkosságot akart megnevezni a táviratban s jöllehet a vizsgálatot is ez utra kívánta terelni.

Bárhogy legyen is, a közeli napok hivatva vannak az oly homályos esetre világosságot hozni, addig meg kell elégednünk azzal, hogy a szerencsétlen ember gyilkosa, talán emelt fővel szabadlábban jár közöttünk. — Reméljük azonban, hogy sikerülni foghomlokára a szégyen bélyegét sütni, mert megfosztott egy oly nagyszámú családot fenntartójától és megölt egy oly embert, ki életében senkit meg nem bántott.

Mivel az az eset lehetséges, hogy *Medvét* a saját fia gyilkolta meg, tanácsosnak tartanók ezt kellő szigorral nyomozni. Hogy *Medve* nem is sejtett rosszat a mikor az állítólagos idegen kihivta, bizonyítja az, hogy három lépésről lett föbe löve, a mi csak akkor volt lehetséges, ha az illető bizalmasa volt *Medvének*. Már pedig mindenki rosszat sejtene akkor, ha valaki őt a sötétben a lakóháztól 30 méternyire elhívja. Hogy tehát minél kevesebb ártatlan ember meghurcolva legyen, ez irányban kellene a vizsgálatot kiterjeszteni.

Medve özvegyének a m. á. v. évi 380 korona nyugdíjat szavazott meg.

L. L.

Hírek.

Pécs, 1901. dec. 2.

Napirend 1901. december 3-án.

Naptár: kedd, dec. 3. — Róm. kath.: Ferenc. — Prot.: Ferenc. — Görög-kel.: (nov. 20.) Gergely. — Zsidó: Kiszlev 22. — Nap kél 7 óra 15 perckor; nyugszik 3 óra 52 perckor. — Hold kél éjféltor; nyugszik délben 12 óra 8 perckor.

Időjelzés. A központi meteorológiai intézet jelzése szerint: hőszűvedés, helyenkint csapadék várható.

Színház: »Dolovai nábob leánya«; színmű.

— (**Advent**.) A tegnapi vasárnapjával vette kezdetét advent. E naptól kezdve annak az emlékezetére, hogy a kereszténység négyezer éven át várta a Megváltó eljövételét, négy hétig hajnali misék folynak a templomokban. A plébánia-templomokban a szokásos roraték ma hétfőn vették kezdetüket s december 24-ig bezárólag mindennap reggeli 6 órakor tartanak.

— (**Hangverseny**.) A zenei élvezetek iránt érdeklődő közönségünk egyik kedvenc faktora e téren, a »Pécsi Zenekedvelők Egylete«, mely derék egyesület zenei életünkben előkelő helyet van hivatva elfoglalni. A »Pécsi Zenekedvelők Egylete« tegnap délután öt órakor tartotta első idej hangversenyét a »Vigadóban«, hol zenei életünk előkelőségei és igen szép számu közönség gyűlt egybe. A műsort az egylet vonósnégyese: *Oszvöld Ferenc* (I. hegedű), dr. *Wallerstein Bódog* (II. hegedű), *Girardi József* (mély hegedű) és *Niedermayer Antal* (gordonka) nyitották meg *Mendelsohn* »Quartett«-jével. Dacára annak, hogy ezzel súlyos feladat várt a közreműködőkre, e feladatot komoly zenei tudás, pompás technikával oldották meg, miért jól megérdemelt jutalmuk volt a felhangzott frenetikus tapsvihár. *Verdi* »*Alarcos bál*«-jának románcait énekelte el ezután valóban hangversenytermekben rég nem hallott művészi előadásban *Márkus Aranka*, a pécsi nemzeti színház primadonnája, kit *Simándy József* színházi karmester kísért zongorán. A percekig tartó és szünni nem akaró tapsvihár csillapultával a zeneegylet tagjai léptek a pódiumra, kik *Blon* »Szerelmi láncok« című zenei alkotását adták elő. A műsor következő számát is *Márkus Aranka* töltötte be, s az ő sajátos ének rutinjával s finom zenei érzékével néhány műdalt énekelt, melyekkel csak fokozta a hatást s tetézte a hangverseny sikerét. A

A „Pécsi Figyelő“ tárcája.

Az állatok világa.

Irta: *Tóth Béla*.

Az állatok természetrajzával eleget foglalkozunk mi magyarok, legalább a mi az időt illeti. Már pendelyes gyermek korunkban megtudjuk a képeskönyvekből, hogy van medve, farkas róka! s ez állatokra rá is ösmerünk, mikor szülénk elsőben visz el bennünket a menaszériába. Fejletlen elménk ekkor ugyanazt a tudományos munkát végzi, amelyet az állatok meghatározásával foglalkozó természetbúvár előkelő értelme. A jelek szerint itélő megkülönböztető tehetségünk még csak a családig terjed: hogy az a medve micsoda alcsaládhoz, nemhez és fajhoz tartozik, nem tudjuk. Beérjük vele, hogy ez mackó. Később aztán már azt is tudjuk: melyik a jeges medve. Mert, haj, művelődik az ember. Az iskola három izben is tanítja természetrajzra. S a középiskola egyik felső osztályában már egészen tudományos ez az oktatás. Alapja az összehasonlító anatómia; de nem mellőződik a rendszer ismeret sem. S igen helyesen. Elvégre is az a fő, hogy tudjuk a

dolog nevét, amelylyel foglalkozni akarunk; s az sem baj, ha még a tudományos deák név is a fejünkben van. Világszemléletünket pedig szélesbíti és erősíti az a szerencse, ha olyan tudós és bölcs oktatónk volt, a ki feltárta előttünk azt a nagy igazságot, hogy az állatvilág millió alakja mind a természet dicső céltudatossága szerint alakult; hogy az állatnak minden porcikája azért olyan, amilyen, mert megmaradását, életét ez biztosítja legjobban. Vagyis az maradt meg a fajok keletkezésének ki tudja hány százezer éves folyamatában, a mi erejénél fogva ki tudott válni. Minden csak az erő győzelme a gyöngén. Azért kellett elpusztulniok a létért való küzdelemben az átmeneti alakoknak. S a mi ma van, az mind a győzedelmes élet. A természet az első sejtéből alkotta meg bölcs, biztos és igazságos munkájával mindazt a mi e világon él.

E szent törvényről ma már ugyszólván mindenkinek van sejtelme, a ki középiskolát járt. S művelt közönségünk a természetrajzi ismeretek dolgában még sincsen tovább a képeskönyvet forgató vagy menaszériát néző gyermeknél. Súlyos egy állítás ez, de bizonyítani tudom. Derék darwinisták vagyunk, az állatvilág minden ismerete nélkül.

A doktor ur a verandában vacsorál nagy vígan. Egyszerre bosszusan csap a keze fe-

jére: megcsipte a szunyog. De meg van az az elégtétele, hogy sikerült agyonötnie a szunyogot. A szunyogot! Panktum. Hogy az a szunyog miféle szunyog volt, biz azt nem tudja.

A szunyog szunyog. De talán olvasta az ujságban azt a nagy tudományos fölfedezést, hogy némely szunyogfaj oltja az emberekbe a hideglelést. Sőt meglévén az emlékezetesítő, *Mephistopheles* név talán elméjében is marad ez a szó: *Anopheles*. Ha egyéb nem, a kíváncsiság kell, hogy izgassa; miféle szunyog az ő szunyoga? És nem tudhatja meg. Hiába van a házában nagyítóüveg s hiába könnyű dolog ama szunyog meghatározása: tehetetlen, mert őt ilyesmire az iskolában nem tanították, vagy ha tanították volna se rendelkezik a szükséges könyvvel. A pandekták kacagnának a polcon, ha melléjük állítanák a zoológiát. A doktor ur tehát csak akkor kezdi meghatározni az ő szunyogát mikor már rázza a hideglelést.

Ez a példám a durvaságig finom. Kellően erősebb bizonyítékkal élek. A csak nagyítóüveg alatt való tipikus állat meghatározás, bár, mint mondtam nem nehéz, a szakember dolga. Vegyünk hát csak elő megint a gyermekek képeskönyveiből ismerős állatokat: a mackót, az ordast, a róka komát, vagy hogy még primitívebb dolgokról beszél-

programot az egylet tagjai fejezték be, kik Volkmann „Serenade”-ját adták elő. Teljes elismeréssel kell szólnunk *Oszwald* Ferenc, az egylet karmesterének működéséről is, ki nagy zenei tudás s precizitással dirigált.

— **(Uj regényünk.)** Mai számunkban uj regény közlését kezdjük meg. „*A nihilista*” a regény címe s az orosz társadalmi állapotokat tárgyalja. Rendkívüli érdekes meseszövevény keretében mutatja be Oroszország egy részét, a nihilizmust és alakjainak története, cselekedetei állandóan lekötik az olvasók figyelmét. E regényünket is, mint eddig mindig, könyvalakban közöljük.

— **(A pécsi izr. nőegylet)** szombaton este tartotta műkedvelő előadással egybekötött táncestélyét, a mely igen jól sikerült. A rendezőség nagy buzgalommal fáradozott, hogy a program, a mi a táncot megelőzte, minden ízében élénk legyen. Ezt el is érték, mert tényleg kedves és ügyesen összeállított műsorral léptek a közönség elé. A „Tarka szinpad” első számát *Deutsch* Margit éneke képezte, a ki kellemes alt hangjával több magyar dalt adott elő. Ezt *Spitzer* Béni monológja és *Kátsa* cigánya követte. Ügyes játékaival és énekével ugyancsak megnevetette a közönséget. A felhangzó tapsra még több nótát is énekelt. — A program harmadik száma volt a legkedvesebb, mely naivságával mindenkit elragadott. Ez *Obláth* Margit k. a. és *Naschitz* Ármin tréfás babatánca volt, a mit dr. *Deutsch* Zsigmond ügyvéd tanított be. Majd *Vágó* Béla, a pécsi nemzeti színház tagja általános tetszés közt két költeményt szavalt el. Az utolsó pont két élőkép volt: „Az első táncpróba”, mit *Böhm* Jolán k. a., *Deutsch* Livia k. a., *Kohn* Margit k. a., *Spitzer* Jolán k. a. és *Spitzer* Vilmos mutatott be. A második: „A kártyavetőnő”. Bemutatták: *Blauhorn* Margit k. a., *Eisner* Zsella k. a., *Grünhut* Etti k. a., *Hollósi* Piroska k. a., *Mandelbaum* Gizi k. a., *Schreiber* Irma k. a. és *Spitzer* Béni. Az élőképeket *Thury* Elemér, a pécsi nemzeti színház tagja rendezte. — A műsort tánc követte, a mely kora reggelig tartott. A zenét ifj. *Kórody* Gyula jóhírű zenekara szolgáltatta. Az első négyest 110 pár táncolta, három kolonban. — Tudósítónknak a jelenvolt hölgyek közül a következőket sikerült följegyezni: *Deutsch* Margit, *Obláth* Margit, *Böhm* Jolán, *Deutsch* Livia, *Kohn* Margit, *Spitzer* Jolán, *Blauhorn* Margit, *Eisner* Zsella, *Grünhut* Etti, *Hollósi* Piroska, *Mandelbaum* Gizi, *Schreiber* Irma,

—
jek: a mindennap szemünk előtt levő kutyát, patkányt, vakondokot stb.

Hát tulajdonképpen semmit sem tudunk róluk. Vagy legalább semmit, a mi tudományos igazság.

De már erre a sok jó magyar vadász azt mondja, hogy bolondságot írok. Ők ne ismernek a kutyát? Ők! Mikor a nemes ebbel járják a pagonyt egy emberéleten át, s a dohányzó szobájuk tele van a drága német kynológiai könyvekkel! Már ebbe csak ne avatkozzék az írődeák. Az írődeák azonban erre azt kérdi: hány magyar ebismerőnek van tiszta fogalma a magyar kutyáról, a komondorról, a puliról! Azt kell mondanom, hogy egynek sincs. Ez állatok első tudományos meghatározását, leírását csak most olvassuk, a magyar *Brehm* második kötetében. S mikor azt látjuk, hogy *Méhely* Lajosnak csak ez egy dologban is mennyi ellentétes adat, mennyi vitás kérdés közül kellett kibüvelyeznie a tudományos igazságot: tisztelet gerjed bennünk a végzett munka nagysága és a nagy magyar könyv becse iránt.

(Vége köv.)

Cs. Schapringer Gusztávné, Münc Jenőné, Eisner Dóciné, Alt Margit, Engel Olga, Lenkei Lajosné, Schäffer Andorné, dr. Gál Jenőné, Ney Pálné (Dombóvár), Löwy Mártha, Schiller Flóra, Kemény Mórné, Pataki René, Steiner Mórné, Bogdán Jakabné, Hoffman Rezsőné, özv. Tausz Dezsőné, dr. Kaufer Jenőné, Breisitz Anica, Hoffman Alga, Kende Alfrédné, Vajda Sománé, Paunz Gáborné, dr. Fürst Győzőné, Grósz Oszkárné, Naschitz Adolfné, Porgesz Béláné, Porgesz Miksáné, Ferenci Olga, Dorner Ella, dr. Stein Lajosné, dr. Krausz Jenőné, özv. Grünhut Adolfné, Teleki Zsigmondné, Schiffer nőv., Goldberger Riza, Blum Regin, Schreiber Rezsőné, Paunz Adolfné, dr. Löwy Ignácné, Zinner Erzsébet (Heves), Tausz Anna, Pollák Terka (Grác), Weisz Riza (Mohács), Reinfeld Sándorné, Reinfeld Terka, Schwarz Frida, j. Engel Gyuláné, dr. Pintér Józsefné, dr. Kelemen Mózesné, stb. stb.

— **(Jogászyülés.)** Tegnap, azaz vasárnap délután, rövid, de zajos jogászyülés volt, a melynek tárgyát a „Nemzeti Ideál” képezte. Korelnökül *Tolvéth* János indítványára, *Dömel* Anzelmet kiáltották ki, a ki az emelvényt elfoglalva, fölkerete *Habermann* Antal joghallgatót, hogy olvassa föl a „Nemzeti-párt” javaslatát, a ki nagy zaj közepette fej is olvasta. A zajt a volt „Reform-pártiak” provokálták, a kik a gyűlés megtartását minden áron meg akarták akadályozni. Hanem hasztalan volt minden törekvésük, a javaslatot felolvasták, és a jogászság nagy része éljenzéssel azt elfogadta. Ezután a korelnök a gyűlést bezárta. Még tegnap délután a budapesti nemzeti párthoz a következő táviratot menesztették: „A ma délután megtartott jogászyülésen a jogászság óriási többséggel csatlakozott a „Nemzeti Ideálhoz”. *Dömel*, korelnök. — A mint halljuk, az ellenpárt a gyűlés határozatát meg akarja támadni.

— **(Uj egyetemi magántanár.)** A vallás- és közoktatásügyi miniszter dr. *Kés-márky* István, pécsi püspöki jogliceumi helyettes tanárnak a budapesti kir. m. tudományegyetemen az egyházjog egyetemi magántanárává történt képesítését jóváhagyta és nevezett ezen minőségében megerősítette.

— **(Jelentés a viaról.)** A Tettye forrás vizállásáról a főmérnöki hivatal a következő jelentést adta ki: Folyó hó 1-én reggel 6 órakor a tettyei vizaróban 1000, az ellentartóban 545 kb. viz volt; a hozzáfolyás 24 óra alatt 658 köbméternek találtatott. — Folyó hó 2-án reggel 6 órakor a tettyei vizaróban 1000, ellentartóban 675 kbm. volt a viz; hozzáfolyás 24 óra alatt 655 köbméternek találtatott.

— **(Hajsza egy betörő után.)** Tegnap délelőtt a Weisz-féle zálogházából telefonon értesítették a rendőrséget, hogy ott egy arany órát akarnak elzalogosítani. A dolog ugyanis gyanus lévén, hívták a rendőrséget s *Ranga* János, tb. rendőrbiztos le is ment a zálogházba. A gyár-utca sarkán beszállt az óra beküldőjével a zálogos s mikor az ember meglátta a rendőrbiztosot, kereket oldott. A biztos utána sietett s az ember futva futott le a gyár-utcán; onnan az indóház-utcán végig. Az emberek azonban nem mertek elébe állni, mert — *egy kést vártott elő zsebéből s azzal hadonászott maga körül*, ha valaki elébe akart állni. Az indóház-utcából a Imre-utcába futott, onnan pedig az Engel-féle faterlep kerítésén átvetvén magát, a faterlepen

eltűnt. A rendőrbiztos ekkor kocsin elibe vágott, hogy a vasut mellett, ha le akar térni a siklósi-utca, utólérhesse. Közben a rendőröknek is megadták a betörő személyleírását s egy szerencsés véletlen folytán kézre is került nemsokára a betörő. — Ugyanis a rendőrkapitánysági iroda egyik fiatal, ügyes tagja, *Wranits* József, szintén tudomással bírt a megugrott betörőről. — Ő épen a siklósi-utcán járt, mikor a *Herceg testvérek* gyára előtt egy embert látott haladni. Az ember teljesen közömbösen lépegetett, kezeit hátrátéve. *Wranits* Józsefnek feltűnt ez az ember, kire egészen ráillett a betörő személyleírása. Utána lopódzott és elérve, hátratt kezeit megmarkolta s kérdőre vonta, hogy ki? Az ember szabadulni próbált, de a járőrök segítségével csakhamar megkötözték és ekkor be is vallotta, hogy ő a megugrott betörő. Felkísérték a rendőrkapitányságra, ahol beismerte, hogy Eszéken követett el betörést s Pécsre jött, hogy azt az aranyórát elzalogosítsa, melyen íme rajtavesztett. A rendőrség sürgönyileg értesítette az elfogatóról az eszéki rendőrséget s most folyik az elfogott betörő ellen a további vizsgálat.

— **(Elsült revolver.)** *Herbál* Ferenc kereskedőtanonc tegnap egy revolvert talált. Örömeiben elkezdte mutogatni a társainak, a mikor is egyszerre a revolver elsült és *Heilmann* József kereskedősegédnek az ajkába furódott a golyó. — A megsérült *Heilmant* a kórházba szállították.

— **(A „Pécsi Polgári Kaszinó.”)** december hó 8 napján d. u. 3 órakor saját helyiségében rendkívüli közgyűlést tart. Tárgyak: 1. Az alapszabályok módosítása. 2. Elnökválasztás.

— **(Veszélyes vadorzó.)** Többször volt alkalmunk meggyőződni a vadorzók veszedelmes voltáról s nem tanácsos, ha ilyen lesben állni látunk, közelébe férközni. A ki a vadorzás mesterségére adja magát, már azzal a nemes szándékkal indul el, hogy megvédi a saját bőrét néhány heti börtönbüntetés-től, ha kell, a más élete árán is. Szóval igen veszedelmes emberek az orvvadászok. Pedig vidékünk ugyancsak hemzseg tőle és nem ritkán hallunk az ilyen lesi-puskások garázdálkodásáról. — Lapunk egyik közelmúlt számában említettük, hogy Almamelléken sikerült a nagy számú vadorzókból egyet elfogni s őt a büntető bíróságnak átadni. Ez ügyben a héten tárgyalás tartatott Szigetvárott, hol *Rechenbrenner* uradalmi ellenőr, ki a vadorzót elfogta, azt jelentette, miszerint a vádlott amikor tetten éretett, *Rechenbrennerre* fegyvert fogott s őt agyonlövéllyel fenyegette. Az utóbbi kerülni akarta az emberölést s a vadorzó kezéből a fegyvert ügyesen kicsavarta. A járásbíróág nem találta magát kompetensnek ez ügyben itélkezni s az iratokat további eljárás végett a kaposvári kir. törvényszékhez tette át. A vádlott vadorzónak bizonyára elveszik kedvét a nyulpecsenyétől, különösen annak tiltott uton való beszerzéséről. A vadorzó urak pedig józan észre térhetnének már s beláthatnák, hogy a törvény nem csupán írott malaszt, hanem ha kell tudják azt kellő szigorral alkalmazni is.

— **(Uj anyakönyvvezetők.)** A belügyminiszterium ideiglenes vezetésével meg-

bizott m. kir. miniszterelnök Somogy vármegyében a gyöngyösmelléki anyakönyvi kerületbe *Tejfölössy* Sándor segédjegyzőt és a mihádi anyakönyvi kerületbe *Mesits* Lajos segédjegyzőt anyakönyvi helyettesekké nevezte ki és az előbbi a házassági anyakönyv vezetésével és a házasságkötésnél való közreműködéssel is megbizta.

— **(Névmagyarosítások.)** *Mers-luft* Mária szilli illetőségű budapesti lakos vezetéknevének *Marosia*-ra és *Morgenstern* József szigetvári illetőségű gráci lakos vezetéknevének „*Molnár*“-ra kért átváltoztatása belügyminiszteri rendelettel megengedett.

— **(Furcsa kura.)** Gazdálkodók előtt ismeretes, mily veszélyes és nagy baj az, ha a szarvasmarha kérődni képtelen. Vannak tapasztalt gazdák, akik ezen a bajon segíteni képesek; de legtöbbször, ha nem jön idejében állatorvosi segély, a beteg állat elpusztul. De hát az állatorvos pénzbe kerül s tudvalevő, hogy a paraszt kerüli a kiadást, a mig lehet, mert hát ő a zsebjének legjobb barátja. A különösnél különösebb kurákat fundálják tehát ki, hogy az előforduló bajnál segítséget adjon. Ilyen különös kura az is, melyet egy közeli községben alkalmaztak egy ilyen betegségnél. — Panaszodik az egyik gazda, hogy tehene két nap óta nem kérődzik. Szomszédja azt a tanácsot adta:

— Menjen el egy oly emberhez, kinek Márton a neve s mondja el neki a nélkül, hogy jó napot köszönne háromszor, egymásután:

— Marci a tehenem nem kérődzik! s így tovább.

Ez azt fogja válaszolni:

— Csak menjen haza, a tehen kérődzik.

Most azonban szaladni kell, köszönni, vagy egyebet szólani senkinek sem szabad, s a baj biztosan elmúlik.

A kura tényleg alkalmaztatott — de semmi eredménnyel. Nem maradt más hátra, a paraszt kénytelen kelletlen állatorvost hozatott s uramfia, a baj 1—2 óra múlva elmúlt. A tehen ismét vigan evett s kérődött is. A faluban azóta vesztett ez a kura csodás voltából.

— **(Mégfagyott hajtófiu.)** Barcsról írják: *Prinke* Sándor babócsai bérlő a mult héten nagy hajóvadászatot tartott közeli horvátországi bérlésén. A vadászatra több hajtófiut vitt magával, akik közül az egyiket *Radics* János 11 éves fiúcskát a vadászat után hasztalan keresték. Őt nap múlva találták meg megfagyva egy fatörzs mellett. A szegény fiut tegnap temették el Babócsán nagy részvét mellett.

— **(Bossu, vagy betörési szándék?)** A Biedermann-féle uradalom almamelléki présházának óriási üvegablakait még eddig ismeretlen tettesek csütörtökön éjjel reá irányított lövésekkel bezúrták s vagy a belül felhalmozott étvágyat ingerlő szőlőfürtökre fáj az illetők foga, vagy csupán bosszút állani kívántak. A présház üvegfedelére, úgy az ablaktáblákra nyolc, részben sérétes, részben golyós lövést intéztek. Hogy kik voltak a lövöldöző atyafiak, ezt megtudni a csendőrség megindította a vizsgálatot.

— **(Demokrata kör Dunaföld-várott)** Dunaföldvárott nagy lelkesedéssel megállapították a „Demokrata Kör“, melynek célja az ottani meglazult társadalmi viszonyok erősítése s a demokrata eszmék terjesztése. Az alakuló közgyűlésen mintegy ötvenen vettek részt. Miután az alapszabályokat megvittatták, a tisztviselők és a választmány megválasztására került a sor. Elnök lett: *Rátkay* László, orsz. képviselő; alelnök *Dóór* Antal; igazgató: dr. *Angyal* Béla; titkár: *Bille* Mihály és pénztáros: *Baksay* László, dr. *Lóvai* Dezső, dr. *Merényi* Árpád, dr. *Partos* Sámuel, dr. *Spitzer* Károly és *Steiner* Fülöp. Az alakuló közgyűlés lelkes hangulatban oszlott szét zajosán éltetve a kör népszerű elnökét. *Rátkay* Lászlót.

— **(Meggzóalt siketnéma.)** *Féder* Áron, erzsébetfalvi állsiketnéma beállított, Szegzárdon a főszolgabírói hivatalba és engedélyt kért, hogy a városban tisztító szappanokat árulhason. Miután gyanusnak tűnt fel *Féder* Áron, a főszolgabíró elrendelte megfigyelését. A városházán azután egyszerre a siketnéma meggzóalt és enni kért. A furfangos ember mindenütt a következő irással el látott névjegyét mutatott fel: „Beszélni nem tudok, kérem a nagyérdemű közönséget, hogy az általam készített pecsétszappanokból vásárolni sziveskedjék. Könyörödományokat nem fogadok el.“ A meggzóalt siketnémat illetőségi helyére toloncolták.

— **(A Rács Guszti gyűrűje.)** A mi kedvelt cigányprimásunkat, *Rács* Gusztit, nagy kár érte. — Eltűnt egy értékes gyémántgyűrűje, még pedig oly körülmények között, melyekből következtetve, a gyűrűt valami enyveskező tolvaj lophatta el. — A tolvaj, *Rács* Guszti lakásából lopta el a gyűrűt; de, hogy ki volt, még nem tudják. A rendőrség különben megindította a nyomozást a tolvaj után.

— **(Meg akarta ölni az imádotját.)** *Horák* Antal, eszéki kocsis, megismerkedett Eszéken *Hoffmann* Erzse, pécsi leánnyal. A leány most haza jött Pécsre a szüleihez s *Horák* is utána jött és tegnap a lakásukon összeveszett az otthonlevőkkel s a leányt meg akarta ölni. A rendőrségnél jelentették s most várja a büntetését.

— **(Csillárok, villamos lámpák és minden alkatrészek külön.)** A villamos világítás egyre nagyobb tért hódít, ez az ujtás nemcsak célszerű, de a legkellemebbek egyike, szinte örül az ember, midőn a villamos lámpákat látja. Különösen a magánlakások fényét és elegáns előkelőségét emelik a villamos lámpák és csillárok. Ily csillárokból, álló és függő lámpákból bámulatosan szép és finom izlésű, művészies kivitellű példányok láthatók *Schönwald* Imre ékszerész- és műkereskedő király-utcai villamos tárgyak külön osztályában. Ezenkívül rendkívül nagy választék van villamos körtékben (izzó lámpa), a melyek nemcsak a legkitünőbb minőségűek, de egyúttal rendkívül olcsók. — E cikkekből a cég ezentúl tetemesen nagyobb készletet tart, hogy a folyton fokozódó keresletnek megfelelhessen. Ép azért, a ki a lakásába a villamos világítást bevezeti, mulasztást követ el, ha e szép rakományt meg nem tekinti és *Schönwald* rendkívül olcsó áraival meg nem ismerkedik.

Pécs szab. kir. város

meteorologiai állomása jegyzetei

1901. dec. 2. délután 2 órakor.

Barometer (redukált) = 767.8 mm. (súlyedő.)

Hőmérsék = 6.1 °C.

» maximuma: 4.6 °C.

» minimuma: - 2.1 °C. } tegnapi.

Párhanyomás: 4.0 mm.

Relativ nedvesség 53: . %.

Felhőzet: 1° Cum W.

Szélirány s erő: W. 3. — Harmatp: - 4.2 °C.

Csapadék 24 órai: —

Hórteleg 2 cm.

Szeles, enyhe derült száraz i. v.

Dr. Cser.

Művészet, irodalom.

Budapest, 1901. november 30.

Flórika szerelme.

(Népszínmű 4 felvonásban, *Irta Moldován* Gergely.)
A népszínház premierje.

Elismerem a létjogosultságát azoknak a színműveknek, a melyek a népeletet mutatják be s a melyek a magyar parasztot, házátájakát, gondolkozásmódját, szokásait vagy hazája nemzetiségeinknek ugyanezen viszonyait ismertetik meg a színpadon. Csupán egy föl-tételt kötök e művekhez: legyen bennük cselekmény, lüktessen igazi élet bennük.

Ebből a szempontból itélem meg *Moldován* Gergely egyetemi tanár darabját is. És épen ezért kell előre bocsátanom, hogy a harmadik felvonás kivételével épen ezeket a tényezőket nélkülözi a *Moldován*nak különben érdekes látványos népszínműve.

A meséje ez: *Bokotán* (Szerdahelyi) gazdag oláh gazdának fogadott fia *Juon* (Raskó) a kinek már gazdag jegyese van beleszeret a szegény *Petrikás* (Szabó) szénégető gyönyörű szép *Flórikájába* (*Blaháné*) s egy szerelmes percben fogadást tesz a leánynak, hogy soha el nem hagyja. Erről a szerelemről azonban a dölyfős apa tudni sem akar és kitagadással fenyegeti a fiut. A ganiai vásáron — 2 ik felvonás — a leány találkozik gyerekkori pajtásával, a katonaságtól most szabadult *Anuccal* (*Vidor*), a ki meg sem kérdeve *Flórikát*, megkéri a kezét az apjától, a ki oda is igéri. Neszt veszi ennek a *Juon* és *Flórika* akarata nélkül meggzókteti és elviszi a hegyek közé pásztori kunyhójába.

Eddig azonban csupa látványosság tulajdonképen az egész darab. Hosszu első felvonás után, a melyben azonban sok szép oláh dalt hallunk és oláh táncokat látunk, a második felvonás alig nyújt szemernyi cselekményt is. A harmadik felvonásban azonban nagyot lendül a darab. Csupa elevenség és komoly drámai összeütközés történik ebben. Az elkeseredett apa és felbuztatott vő rábukkan a hegyek között a szerelmes gerlepárra és a két vetélytárs rövid, de érdekes és a fajt jellemző párbeszéd után élethalálharcra egymásra rohan. A győztes fiu már agyonakarja szúrni *Anúcot*, a mikor a gyilkos kést kezéből kiragadja hirtelen megjelenő apja. Most érdekesítő harc támad apa és fiu között a mely azzal végződik, hogy a fiu otthagyja apját, visszaadja értékes dolgait s a szegény, de szerelmes *Flórikával* otthagyja fogadott apját s voit jegyesét. Ez az egész jelenet gyöngye a darabnak s azt nemcsak megmenti, de érdemessé teszi a jubiláris előadásra. A negyedik felvonás természetesen mindenképpen megelégedésre végződik. A bösz apa kibékül fiával, mert megtudja, hogy a *Flórika* anyjába valamikor szerelmes volt. A *Jón* kacér és ledér jegyese pedig *Anucé* lesz.

Az egész darabot sok tarka-barka kép, szép díszletek, kedves oláh táncok ékesítik és szereznek szemnek és fülnek gyönyörűséget.

Porssolt Kálmán igazgató igazán ambiciával és áldozatkészséggel nevelte fel a darabot és ha az első és második felvonást kissé összevonják, vagy plane egyesítik, akkor pompás lesz.

A darabnak igen szép sikere volt. A szerzőt igen sokszor hívták a lámpák elé. A népszínmű éltető lelke természetesen *Blaháné*, a ki aranyos kedvvel játszott és énekelt. Meglepően jó volt Szerdahelyi. Jelesen játszottak Raskó és Szabó.

Színházi virágok.

Az öreg Freiligrath (a ki sokkal szelidebb lelkű ember volt, hogyszem azt sejtette volna: az ő költeményéből fognak a magyar iskolás fiúk seregesen megbukni), nem dalolt annyit a virágokról, mint a mennyit mostanában a virágokat emlegetik. Amíg az őszi hervadáshoz kötött poéták rég elsiratták s a szerkesztők csendesen „elintézték“ őket, — addig a virág, mint Sirázz illatos berkeiben s a színpad révén az újságírók, a színész-kultusznak javithatatlan cselédei, egyre foglalkoznak ezekkel a virágokkal, a melynek szirmai elhervadván, belőlük talapzata lesz annak az emelvénynek, melyen kis primadonnák a nemzet bálványáivá nőnek.

Emlegetik 1. a virágokat, a melyekről lemondtak. *Blaha* Lujza volt az első, a ki a virágok helyett tejet kért szegény iskolás gyerekeknek, aztán követte *Sugár* Aranka. A többiek Tóth Kálmánt idézik, olyasformán: lemondani, könnyű annak, a ki már betelhetett vele! 2. A virágokat, melyekből sohase elég. Hisz alkalom annyi van rá. Lám, szegény *Zsaszát* üldözik (milyen szívesen cserélne némely üldöző az üldözöttnek percentjeivel, a melyek arányában Leszkay jövedelméből része

van!) Virágot az üldözöttnek! *Klárkát* ünneplik a huszonötödik Zsába alkalmából, virágot az ünneplőnek! Klári külföldre megy: virágot a bucsuzónak! Klári mégse megy el, nem hagy el: virágot neki, egy szekér csokrot a hála jeléül! *Zsazsa* nem megy el, csak hívja a berlini „Wintergarten“; virágot, nehogy elkiváncozzék! Virág és megint virág: Nem is hittük volna, hogy ma, a mikor Lukács László pénzügyminiszter ur expozéjában olyan szomorú képét festi az ország gazdasági helyzetének, annyi vagyon van még krizantémumokra és kaméliákra.

De a virág nem marad meg hódító útjában a színpadon, elmegy a művésznők ablakai alá, ajtófüggöny elé. Temesvári lapokban olvassuk, hogy *Parlagi* Kornélia, a mikor a napokban reggel fölbredt, az ajtaja előtt hatalmas virágkoszorú jelezte az ifjuság hódolatát, valami elmés felirattal. Hová, meddig? Nem fogja vajjon megkövetelni a konkurrencia, hogy a főpróbákra vezető útja Meréchal Nil rózsákkal legyen végighintve? . . .

A ki pedig azt kérdezné, hogy mi értelme van ennek, azt kineveznék pályadíjazott bölénynek, visszaküldenék a XII. század műveltségi viszonyaiba és tetejébe gúnyosan mosolyognak: »Nem szép az irigység.« Pedig vegyük a legideálisabb szempontot: mondjuk, hogy a virágáradat is a műpártolónak igen tiszteletreméltó és e mellett kedvesen poétikus megnyilatkozása. Nohát: ha Körösy József statisztikus ur kiszámítaná, hogy a főváros és a vidék színpadjain mennyi pénzt költenek virágra és ha azt az összeget mind a színészet istápolására fordítanák: akkor sohase zokogna senkise magasabb állami szubvencióért s a primadonnáknak is legalább kétszer annyi lehetne a gázsijuk.

Csak hogy ez megint számárság; a művészet az nem statisztika, nem kétszerkettő

és nem egyszerű könyvvitel. A virág sohase elég, akármennyit nyomorognak a színészek és éheznek a Blaha Lujza protezsáltjai, a szegény iskolás gyerekek.

—d.

○ Vasárnapi előadások. A vasárnapok igazán mentes várai a pécsi nemzeti színháznak. Minden héten legalább van egy nap, a melyen a színház megtelik, de úgy, hogy oda »egy fia szunyog« se fér. Telt ott a földszint, a páholyok, (még a színész-páholyokat is kiadják) a földszinti állóhely, az erkély, nő meg a karzat. Itt van az igazi vasárnapi publikum. Ez mulat a legjobban, ez élvez legtöbbet, bár alig lát valamit az egész előadásból. Ez a színészeknek leghálásabb közönsége. A munkától durva kéz hatalmasan dolgozik; nem nyújt „tisztelőként“ virágcsokrokat, meg babérkoszorút, hanem nyújtja a színésznek azt, a mi annak legjobban esik: a tapsot. Ezért játszik az igazi színész, ez reá nézve a legnagyobb és legőszintébb elismerés. A mig tapsot hall, addig kedvvel játszik. Meg is látszik ez a vasárnapi előadásokon, a mikor orkánszerűleg tör ki a taps. Erre a színész még több animóval dolgozik.

Tegnap délután a »Kis szökevény«-t adták, a cimszerepben a mi kedves szubretünkkel, *Kapossy* Józsaival. Őt is, valamint a többi szereplőt is, mind ismerjük már a darabban és azt mondhatjuk róluk, tegnap is époly sikerrel játszottak, mint máskor.

Este a »Piros bugyeláris« ment, ez a jó zamatos magyar darab, a hol az igazi ma-

magatartása előkelő. Huszonkét éves lehet. Nyugtalan nézésű, csillogó, fekete szeme érdekessé teszi lányos arcát. A kastély elé érve, ruhasuhogásra lett figyelmes.

— Hol jársz ily korán Nádia? — kérdezte kedveskedő hangon.

— A faluban; sok a betegem.

Olscheffsky Nádia tizennyolc éves mult. Bájos, édes gyermekarcát tulkomolylyá tette két égő, fekete nap: a szemei. A tekintete elárulta, hogy fejécskéjében nagy és nemes eszmék is forognak.

— Te sem vártad be ágyadban a hajnalt — mondta mosolyogva a leány. Különböztetve látom, jól felhasználtad az időt — tette hozzá, a vadásztáskából kicsüngő vadkacsafejeket meglóbázva.

— Nem tudtam ellentálni a tavasz várásának. Tudod, hogy nem bírok a vadászszenvedélyemmel ilyenkor.

— Miért mentegetedzöl? Ugy élj, ahogy legjobban esik. Mit olvasol? — kérdezte egyszerre, minden átmenet nélkül, kihuzva a barnabőr-kötésű könyvet a fiatal ember hóna alól. Mosolygott.

— Azt hittem regényfaló vagy. Hát Lassale beszéde érdekel melyet a berlini munkásoknak mondott?

— Szeretek foglalkozni az ilyesmivel . . .

— Jó, jó — szakította félbe izgatottan a szavait Nádia — ha szived van az eféléhez ne csak a nyomtatott papirosokat bujld, hanem nyisd ki jól a szemedet. Hidd el, ha megtanulsz látni, itt a faluban is sok érdekes tapasztalatra bukkanhatsz. Jártál már a községben?

— Hogyne!

— De kunyhót még nem láttál belülről?

A NIHILISTA.

— OROSZ REGÉNY. —

PÉCS, 1901.

A »PÉCSI FIGYELŐ« KIADÁSA.

gyar életet látjuk, a hol a két főmotivum van együtt: a romlatlan őszinte pór nép és a magyar nemzet büszkesége: a huszár. *Mezey* a huszár-őrmester szerepében remekelt. Igazi, mély érzéssel játszotta meg ezt az alakot. — Dalai a szívből jöttek, onnan hangzottak. A közönség hálás is volt, tapsolt bőven. *Partnere Staud Margit* volt, *Zsófi* szerepében, a ki többet nyújt játékával, mint énekével. *Kardos Andor Török Mihályában* nem láttuk az igazi magyar embert. Nem érezte jól magát e szerepben, a mi nem is neki való. Nagyon fűrgén, fiatalosan mozgott benne és sehogysem tudtuk elhinni neki (a hogy a darab végén kitűnt,) hogy már egy férjhez menendő leánya van. *Vágo Béla* káplárja ismét csak pompás volt. Ez a színész minden szerepet hűen játszik meg. *Kozmárol* is csak jót mondhatunk, ép úgy, mint a többi mellékszereplőről. (o. p.)

○ Színészek Szegzárdon. Kövi Ede jól szervezett színtársulata december hó 14-én kezdi meg előadásait Szegzárdon a »Kis szökevény« című hírneves operettel. A társulat tagjai között több jó ismerőse van a szegzárdi közönségnek. *Szirmay Jozefin*, *Miklósyné* a Kövi nővérek stb. A férfiak közül *Kövit* és *Miklósyt* szintén jó színészeknek ismerik a szegzárdiak s így van remény rá, hogy néhány élvezetes előadásban lesz részük. Az igazgató a legjobb újdonságokat igéri, amiket még Szegzárdon nem játszottak.

○ A »Zenélő Magyarország« zongora és hegedű zenemű-folyóirat most megjelent

23-ik füzetének tartalma: I. Illéssy Gyula »Hej Iharos, Iharos«, magyar dal. II. Bahnert József »Kalózdal« Piratengesang, műdal. III. Rosey György »The anniversary Marsch«, induló. Havonta kétszer, mindig 12 zeneoldalon jelenik meg a »Zenélő Magyarország«, a melynek dolgozótársai az ország s a külföld legnemesebb zeneszerzői. Előfizetési ára negyedévre 6 füzetre 3 korona. — Előfizethetni a »Zenélő Magyarország« zeneműkiadóhivatalában Budapest, VIII. Józsefkörút 24. sz. alatt, honnan egyes füzetek 60 filléért s minden bármilyen zeneművek a legjutányosabban megrendelhetők.

Törvénykezés.

§ Gondnokság alá helyezés. A pécsi kir. törvényszék közhírré teszi, hogy *Garos Lászlóné* szül. *Graumann Anna*, 25 éves, róm. katolikus vallásu, m. öröghi lakost elmebaj miatt gondnokság alá helyezte.

§ Ugyészügyi megbizott. A m. kir. igazságügyminiszter *Békly Tamás*, csurgói kir. járásbírói aljegyzőt a csurgói kir. járásbírói mellett alkalmazott ügyészügyi megbizottnak állandó helyettesül rendelte ki.

§ Esküdtbírói elnökök. A kaposvári kir. törvényszék elnöke közzéteszi, hogy a kaposvári kir. törvényszéknél szervezett esküdtbírói elnökeül az 1902. év tartamára *Kisfaludy Ákos* kir. törvényszéki bíró, helyettesül pedig *dr. Horkay Sándor* kir. törvényszéki bíró jelöltetett ki.

Folyó szám 67. Idénybérlet 67. Páratlan bérlet.

Nemzeti színház.

Ma, kedden, december 3-án:
Dolovai nábob leánya.

Színmű
Személyek:

Jób Sándor	Fekete L.
Vilma, leánya	G. Miklósi I.
Özv. Domaháziné, Jób huga	Veszpréminé I.
Szentirmay, huszárszázados	Horkai Elemér
Szentirmayné	Thuryné
Tarján, főhadnagy	Thury Elemér
Bilicky Maróth herceg, hadapród	Pesti K.
Loránt, hadnagy	Kardos A.
Merlin báró	Vágó Béla
Szklabonyai	Molnár Gy.
Merlin ügyvédje	Kiss József

Szerdán, december hó 4-én:

Hannele menybemenetele.

Látványos álomkép.

Csütörtökön, New-York szépe.
Pénteken, Ikrek (itt először.)
Szombaton, Bőregér.

Tanügy.

(Vizsgálat egy iskolaszék ellen. Szegzárdról írják: Most érkezett le Szegzárdra *Wlassics Gyula* közoktatási miniszter leirata, melyben fegyelmi vizsgálatot rendelt el a szegzárdi polg. iskolaszék ellen, annak kiderítése céljából, hogy kit terhel a mulasztás az

EISŐ FEJEZET.

Oroszország egyik legdélibb tartományában, mintegy öt mérföldnyire a Volgától, fekszik *Koretzky Anna* faluja: *Bielastolby*. Már vagy negyven esztendeje, hogy az ő tulajdona. Hozományul kapta, amikor *Koretzky Sándor* testőrtiszt felesége lett. Itt élte át gyermekéveit, itt született mind a két fia: *Dimitry* és *Vladimir*. Hogy özvegyasszony lett, immár tizenegy nyár múlt el azóta, maga gazdálkodott a földjén példás iparkodással.

Most, hogy történetünk kezdődik, *Dimitry*, az idősebb fia uton van *Vladimir* meg éppen hazaérkezett *Odeszából*, ahol főiskolai tanulmányait végezte. *Koretzky* asszony is csak pár hét előtt tért vissza moszkvai utjából s a szomszédok nagy bámulatára, fiatal leányt hozott magával, amolyan rokonfélét, akinek létezéséről senki sem tudott. *Koretzky* senkinek sem árulta el, hogy miért vette magához *Olscheffsky Nadiát*, az unokahugát s ez a körülmény még sűrűbbre vonta a titokzatosság fátyolát körülette.

Napsugaras április reggel. Az erdőből a faluhoz vezető uton fiatal ember halad; fegyver csüng a vállán; a

Antal Ferenc vármegyei főkönyvelő és iskolaszéki pénztárnok által elkövetett sikkasztás miatt. Antal ugyanis meghamisította a polg. iskola könyveit, takarékpénztári betéteit és 16.000 koronát sikkasztott el. A miniszter **Mosdóssy Imre** és **Krüger János** miniszteri tisztviselőket Szegzárdra küldte, s ezek megvizsgálták az öngyilkossá lett Antal Ferenc pénztári könyveit és a vizsgálatról a miniszternek jelentést tettek, a melynek alapján most feyelmet kapott az iskolaszék. A vizsgálatot **Nunkovics Ferenc** főszolgabíró vezeti.

TÁVIRATOK

— **Megsemmitett mandátum.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) A királyi Kuria báró **Gagern Miksa**, galgóczi képviselő mandátumát megsemmitette. Így tehát Galgócon új képviselőválasztás lesz.

— **Bucsu a Tabánban.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) Tegnap volt a főváros egyik legélénkebb bucsuja, a tabáni bucsu. A plébánia templomban Szent-Katalinnak, a templom védőszentjének tiszteletére tartották meg az évente szokásos bucsut. Az istentisztelet tegnapelőtt délután vecsernyével kezdődtek s a tegnapi délelőtti folyamán több misét tartottak a templomban. Délután ünnepélyes vecsernyével fejezték be az ájtatóságokat. A templom környékén fölállított sátrak körül egész nap vig élet uralkodott este pedig a vendéglőkben még táncrea is kerekedett.

— **A Wlassics-kollégium megnyitása.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) Az országos nőképző-egyesület az egyetemi leánytanulók számára Zöldfa utcai otthonában internátust alapított, a melyet Wlassics kollégiumnak nevezett el. Az új intézetet, melynek egyelőre három orvostan és öt bölcsészettanhallgatója van, tegnap nyitották meg ünnepélyesen meghívott előkelő közönség jelenlétében. A nőképző-egyesület dísztermében megjelent **Wlassics Gyula** közoktatásügyi miniszter képviselőjében **Zsilinszky Mihály** államtitkár. Az ünnepélyt **Emich Gusztávné**, a nőképzőegyesület alelnöke nyitotta meg. **Zsilinszky Mihály** közoktatásügyi államtitkár lépett az emelvényre s mindenek előtt Wlassics miniszter és a saját nevében is megköszönte az üdvözlést. Kiváló örömmel konstatálja, hogy európai nemzetek közt a magyar nemzet az első, mely otthon teremtett ama kiváló szellemi tehetségű nők számára, a kik a magasabb tudományokban jártasságot szerezve a közéletben érvényesülni akarnak. E kitűnő intézmény megteremtése egyrészt Wlassics Gyula közoktatásügyi miniszter és másrészt a magyar társadalom érdeme. Az éljenzéssel fogadott beszéd után dr. **Láng Margit** igazgatónő beszélt. A beszédek elhangzása után a társaság megtekintette az új intézet helyiségeit, melyek mintaserűen vannak berendezve. Különösen a csinos könyvtár és a közös tanulóterem. Szemle után disztrakoma volt a nőképző-egyesület helyiségében.

— **Vörösmarty-ünnep** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) Az Egyetemi Kör kebelében alakult, „Irodalmi és Rethorikai szakosztály“ tegnap délelőtti 11 órakor **Vörösmarty Mihály** születésének 101. évfordulója alkalmából emlékülnevet rendezett a Kör nagytermében. Bevezetésül az Egyetemi Daloskör a Hymnuszt énekelte el. Az elnöki megnyitó beszédet **Tompa Szilárd** tartotta. Utalt a zavaros közállapotokra és a mai kort jellemezte és arra buzdította az ifjúságot, hogy Vörösmarty szellemében haladjon. Ezután **Jakab Sándor** Vörösmarty *Szép Ilonka* című költeményét szavalta el. Majd **Berkovich Miklós** Vörösmarty irodalmi működését méltatta. És most

ismét a daloskör szerepelt, mely **Gáldy Nándor** karnagy vezetésével három kurucdalt adott elő: a Csinom-Palkót Őszi harmat után és Bár én póéta nem vagyok. A gyönyörű dal elhangzásával **Oláh Gábor** szemelvényeket mutatott be **Vörösmarty** munkáiból, **Magasházy László** pedig a Vén cigányt szavalta el nagy hatással. Utána **Szepessy László** adta elő saját alkalmi költeményét, az ünnepség befejezéseül pedig a daloskör a Szózatot énekelte el.

— **Ráday Gedeon gróf temetése.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) Nagy részvét mellett temették el ma délelőtti id. **Ráday Gedeon** gróft a Felső-erdősor-utca 4. szám alatti gyászházban. Tegnapelőtt még sok koszorút hoztak a ravatáira, melyet az elsőemeleti lakosztályban állították fel. Tíz óra előtt egymást érték a fogatok, melyek a gyászoló család tagjait és a közélet előkelőseit hozták. A ravatalos teremben a virágoktól övezett koporsó körül állottak: **Darányi Ignác** földmivelésügyi miniszter, **Ghicy Béla** altábornagy, **Nemeskéri Kiss Pál** és **Gränrenstein Béla** államtitkárok. A temetést **Papp Károly** református lelkész végezte, a ki megható beszédben bucsuztatta el a halottat. Ezután a koporsót az „Entreprise“ intézet emberei beolmozták és a gyászkocsin kivitték a keleti pályaudvarra, a honnan **Ikladra** szállítják. A temetést **Ikladon** holnap délelőtti **Szabó** esperes fogja végezni **Bárdy Pál** ottani lelkész segédletével. A halottat a családi sírboltban helyezik örök nyugalomra.

Laptulajdonos Felelős szerkesztő
SZAUTTER GUSZTÁV PLEININGER FERENC
TAIZS JÓZSEF
kiadó.

Hirdetések

!! Éppen most jelent meg !!

A Pécs szab. kir. város és határában levő épületek jegyzéke

(Háztulajdonosok névjegyzékével)

ára 2 korona.

Kapható lapunk kiadóhivatalában.

Teljesen **higany és ólommentes** ártalmatlan készítmény

„Hajnal créme“

elismert **biztos hatású kéz és arc-szépítő szer** eltávolít minden bőrtisztálanságot. Az arcból bársonypuháteszi és az arc szép, üde és ifjú szint nyer.

1 tégely „Hajnal-créme“ 1 kor.

Kapható:

Krebsz Ödön

drogueria és illatszer üzletében

PÉCS, Irgalmas-utca 10. sz.

11051. sz.

Tlkv. 1901.

Árverési hirdetmény.

A pécsi kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy **Szieberth Nándor** pécsi ügyvéd végrehajtató kérvénye folytán a végrehajtási árverés a nevezettnek özv. **Nagy Jánosné** szül. **Geisz Katalin** t. t. gyám által képviselt kk. **Nagy Ilona** baranya-sellyei lakos végrehajtást szenvedő elleni 87 kor. ügyvédi munkadíj tőke s jár. erejéig ugy csatlakozás folytán a Baranyamegyei községi és körjegyzők nyugdíj- és segély-alapja 200 kor. és jár. **Nagy Sándor** baranya-sellyei lakos 90 kor. tőke és járulékaiból álló követelésének kielégítése végett az 1881. 60. t.-cz. 144. §. alapján s a 146. §. értelmében a pécsi kir. törvényszék és a szent-lőrinczi kir. járásbírószág területén levő a baranya-sellyei 245. számú betétben felvett I. 1—3 sorsz. 191/1., 196/1., 196/3. hrsz. ingatlanoknak és a 121. ö. i. sz. háznak ugy a 10. sorsz. 1090/2. ingatlanok, a 13. sorsz. 6/2148 ad rész legelő illetőségnek kk. **Nagy Ionat** illető 2/24 ed részére, illetve a végreh. törv. 156. §. ának d) pontja alapján ezen ingatlanok egészére 670 kor. becsárban, mint kikiáltási árban elrendeltetvén, az árverés foganatosítására határnapul 1901. évi december hó 19. napjának d. u. 2 órája **Baranya-Sellye község házához** közzetett, a mikor is a nyilvánosan megtartandó árverésen a fent elsorolt ingatlanok a legtöbbet ígérőnek kikiáltási áron aul is eladatni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10%-át készpénzben. vagy az 1881. 60. t.-cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított óvadékképesnek nyilvánított értékpapirokban a kiküldött kezeihez letenni, vagy az 1881. 60 t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Pécsett, a kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóságnál, 1901. évi október hó 3. napján.

Göbel,

kir. törvényszéki bíró.

Ma este

zene-estély a Sörházban.

Van szerencsém a n. é. közönség becses tudomására adni, hogy

folyó hó 3-án (kedden)

a Scholz-féle régi sörház

éttermében

a cs. és kir. 52. gyalogezred

zenekara

zene-estélyt rendez.

Kitűnő ételek és italokról ugyszinte pontos és gyors kiszolgálásról gondoskodva van.

A nagyérdemű közönség tömeges pártfogását kéri

teljes tisztelettel

SZIGETHY EDE

vendéglős.

Pécsi kölcsönös segélyző-egylet

(Pécs, Király-utca 23. sz. saját ház.)

Van szerencsém a n. é. közönség szives tudomására hozni, miként az előjegyzések a pécsi kölcsönös segélyző-egylet XXXVII. évtársulatának törzsrészevényeire a mai nappal kezdetüket vették s e célból az aláírási levek az intézet helyiségében a rendes hivatalos órák alatt (vasárnapokat és ünnepnapokat kivéve) **d. e. 9—12 óráig kitéve vannak.**

Az újonnan keletkező 1902. évi 37. évtársulat, épp úgy, mint a korábbi harminczhat évtársulat: **6 évre terjed** s így az egy-egy részletre megállapított **1 korona betét 6 éven át fizetendő.** A befizetések emez új évtársulatra 1902. évi január 2-án kezdődnek s a második hét végéig azaz: **1902. évi január hó 11-ig** teljesíthetők anélkül, hogy az alapszabályokban megállapított késedelmi pótlékot az egyheti mulasztásért fizetni kellene. **A törzsrészevények a 6 évi ciklusra egyszerre is befizethetők** s ez esetben egy-egy törzsrészevény után — a 6 évre megjáró 312 korona helyett **276 korona fizetendő.**

Az előjegyzés alkalmával minden egyes aláírt törzsrészevény után **2 korona belrátsági díj** lesz fizetve.

Az aláírók, tekintet nélkül a jegyzett törzsrészevények számára, az intézet rendes tagjai — részvényesei lesznek s ezért köztük — hat év letelte után — a megfelelő kamat s az elért összes tiszta a nyereség, a jegyzett törzsrészevények arányában teljes mértékben jut elosztásra.

A „Pécsi kölcsönös segélyző egylet“ tagjainak további rendelkezésig magán kötlevel váltó, kötvény, kézi és jelzalog folyószámla kölcsönöknél nemkülönböztve a hatodik, vagyis utolsó évtársulat előlegkénti visszafizetésénél a rendes számlolási időig **6%-ot** számít.

Továbbá tagjainak a kölcsöntőke és kamatok könnyebb visszafizetése céljából a hitelnyújtás újabb nemét honosítja meg, ugyanis jelzalog, értékpapir biztosíték vagy kötelezvényekre kezeség mellett részletenkint 360 korona előleget nyújt, oly módon, hogy e tartozás hetenkinti 1 korona tőke törlesztés és 42 fillér kamat, vagyis hetenkinti 1 korona 42 fillérrel 6 év alatt visszafizettetik.

Elfogad rendes takarékbetéteket is (2 koronától bármily magas összegig)

s eme betéteket, rendes körülmények között ha kisebb összegekről szólnak, kívánatra, **felmondás nélkül**, nagyobb összegeket pedig, a lehető legrövidebb felmondási idő igénybevételével fizeti vissza

s az ily takarékbetétek után 4% kamatot fizet.

A betétek után kivett **10% tőke kamatadót a betevő megterhelése nélkül az intézet maga fedezi.**

A vidéken lakó egyesületi tagok s ügyfelek által teljesítendő befizetések megkönnyítése költségmentesítése, valamint a részükre kiutalványozandó összegeknek előnyösen való megküldése céljából a pécsi kölcsönös segélyző egyletnek **gíró számlája van az osztrák-magyar banknál és chek-számlája a m. kir. posta takarékpénztárnál**, mely utóbbi számlára szóló befizetési lapok egyszerű felkérésre, bárkinek is megküldve lesznek.

Mindenemű üzleti közlésekre vonatkozó, vagy más egyéb felvilágosítással az intézet vezérigazgatója mindenkor legnagyobb készséggel szolgál s ugyancsak nála, illetve az intézet helyiségeiben, megszerezhetők az **egyesület alapszabályai is**, akár személyesen, akár levél útján kívántatnának.

Kelt a pécsi kölcsönös segélyző-egylet 1901. évi november 28-án tartott igazgatósági üléséből.

KINDL JÓZSEF,
vezérigazgató.

